

**KOMUNIKAT JURY
NAJWYŻSZYCH POLSKICH TROFEÓW ŻEGLARSKICH
NAGRÓD HONOROWYCH
„REJS ROKU 2009” i „SREBRNY SEKSTANT”**

Po raz **40** już w salonie komendanta żaglowca szkolnego „Dar Pomorza” – dziś 100 letniego statku-muzeum - odbyło się tradycyjne, grudniowe posiedzenie Jury Nagród Honorowych „Rejs Roku” i „Srebrny Sekstant”, fundowany przez ministra infrastruktury.

Jury, w skład którego wchodził cieszący się wysokim autorytetem i mający znakomite dokonania kapitanowie, wnikliwie przeanalizowało najciekawsze, charakteryzujące się szczególnie walorami żeglarskimi, wyprawy i inne dokonania naszego jachtu morskiego w minionym, 2009 roku.

W obradach Jury 40-tej edycji Nagród uczestniczyli :

kpt. ż.w. Leszek Wiktorowicz	przewodniczący Jury
kpt. Krystyna Chojnowska – Liskiewicz	laureaci nagród
kpt. Hubert Latoś	„Rejs Roku”
kpt. Andrzej Rościszewski	z lat
kpt. Jerzy Wąsowicz	ubiegłych
kpt. Józef Żyła	
kpt. Krzysztof Kamiński	reprezentant żeglarstwa polonijnego
konradm. Czesław Dyrz	grotmaszt Bractwa Kaphornowców
kpt. Zbigniew Stosio	sekretarz generalny PZŻ
red. Tadeusz Jabłoński	pomysłodawcy
red. Zenon Gralak	„Rejsu Roku”
red. Aleksander Gosk	sekretarz Jury

W minionym sezonie najbardziej spektakularnymi rejsami były cztery wokółziemskie podróże samotnych żeglarzy. Wszystkie prowadziły trasą przez Panamę, a ewenementem, w całej historii polskiego żeglarstwa, jest fakt odbycia aż trzech rejsów wokółziemskich przez kobiety. To pierwsze, po wyczynie kpt. Krystyny Chojnowskiej – Liskiewicz w 1978 roku, kobiece rejsy samotne dookoła globu.

Po wszechstronnym omówieniu dokumentacji rejsów, oraz wymianie uwag na temat poszczególnych wypraw uznano, że główne trofeum należy przyznać kapitan Joannie Pajkowskiej, której rejs na niewielkiej łódce miał, w zestawieniu z innymi, kilka cech wyjątkowych – był pierwszym polskim, po „Mazurku”, kobiecym samotnym rejsiem wokółziemskim oraz rejsiem najszybszym w historii polskiego żeglarstwa, z jednym tylko, krótkim, wymuszonym warunkami pogodowymi, postojem w porcie. Za takim rozstrzygnięciem głosowali wszyscy członkowie Jury.

Ocena wartości kolejnych wypraw wywołała długą i pełną emocji dyskusję. Analizowano liczne aspekty zakończonych wokółziemskich podróży. Dopiero wyniki kolejnych głosowań, przy z reguły zbliżonym podziale głosów na poszczególne kandydaty, pozwoliły wyłonić laureatów następnych nagród. Ostatecznie dwie równorzędne drugie nagrody przypadły Nataszy Caban oraz Andrzejowi Lepiarczykowi, natomiast trzecia nagroda Marcie Szilajtis-Obiegło.

W e r d y k t J u r y

Tytuł Żeglarza Roku 2009, „Srebrny Sekstant” i I Nagrodę Honorową „Rejs Roku 2009” kpt. Joanna Pajkowska s/y „Mantra Asia”

Kapitan Joanna Pajkowska wypłynęła 24 czerwca 2008 roku z pacyficznego portu Balboa w Panamie, kierując się na zachód.

Jacht „Mantra Asia” (długość 8,5 m) jest doskonale znany żeglarce. Rok wcześniej opłynęła nim pół świata w kobiecych regatach załóg dwuosobowych. 6 lipca przecina równik i wpływa na półkulę południową. Po miesiącu rejsu mija trawers Markizów, a 14 sierpnia przecina południk 180 st, linię zmiany daty i wchodzi na półkulę wschodnią.

Przy przejściu, z końcem sierpnia, przez Wielką Rafę Koralową napotyka niezwykle trudne warunki, potem pokonuje Cieśninę Torresa. 6 września kotwiczenie w okolicach Darwin, nieudana próba naprawy takielunku, czyszczenie dna z wodorostów. Kolejne kotwiczenie w rejonie Dampier (Australia) – naprawa takielunku przed wejściem na Ocean Indyjski. 6 sierpnia – połowa trasy za rufą.

W listopadzie wschodnie wybrzeża Afryki - warunki mieszane, ze szkwałami trwającymi ponad 30 minut, przy bardzo silnym wietrze i dużej fali, ale także momenty rewelacyjnej żeglugi.

Najtrudniejszy fragment rejsu – 11 listopada dojscie nocą do miejsca kotwiczenia w rejonie południowoafrykańskiego Port Elizabeth. Fatalne prognozy – zbliżający się wschodni sztorm, z wiatrem o prędkości 40 węzłów i 6-metrowej fali – warunki niezwykle groźne dla niewielkiej łódki i decyzja schronienia się w porcie. Po ok. 3 dniowym postoju powrót na ocean - 17 listopada przecięcie trawersu Przylądka Dobrej Nadziei, a 19 grudnia równika – powrót na półkulę północną.

8 stycznia 2009 godz. 13:03 UT– po 198 dnia i 3 minutach przecięcie linii startu i mety (południk 079 st. 32 min. W) i zamknięcie kręgu wokół Ziemi. Rejs kończy się w Colon po przepłynięciu ok. 25 tysięcy Mm.

II Nagroda Honorowa „Rejs Roku 2009”

ex aequo:

Natasza Caban s/y „Tanasza Polska Ustka”
i **Andrzej Lepiarczyk** s/y „Mighty Chicken”

Natasza Caban była pierwszą, po Krystynie Chojnowskiej-Liskiewicz, naszą żeglarką, która podjęła próbę samotnego opłynięcia świata. Wypłynęła w swój rejs z Honolulu 6 maja 2007 roku, mniej więcej o rok wcześniej od dwóch pozostałych polskich samotniczek. Zakończyła wyprawę jako trzecia, wracając do portu wyjścia 1 grudnia 2009 roku o godz. 17.00 czasu lokalnego.

Za rufą 10-metrowego jachtu „Tanasza Polska Ustka” pozostało 26 072 Mm, które żeglarza pokonała w 16 etapach. Najdłuższe przeloty oceaniczne: Hawaje – Vanuatu (3400 Mm, 34 dni) i Galapagos – Markizy (3100 Mm, 34 dni), ok. trzech miesięcy (91 dni) w sztormach. Rejs realizowany bez czysto sportowego, rekordowego przesłania, nawiązujący globtrotterską ideą do wypraw Leonida Teligi czy Ludomira Mączki. Sama żeglarza często przywoływała historię rejsu kpt. Krystyny Chojnowskiej-Liskiewicz.

W trakcie rejsu Natasza nawiązała kontakt z Fundacją „Mimo Wszystko” Anny Dymnej. W jej efekcie zorganizowała dla dwojga podopiecznych Fundacji egzotyczne podróże pod żaglami na Wyspach Kokosowych i Karaibach.

Andrzej Lepiarczyk, inżynier, urodzony w Krakowie 60 lat temu, od 1982 roku w Kanadzie (po ucieczce z PRL w marcu 1981 r.), członek West Vancouver Yacht Club. Jacht „Mighty Chicken”, wiek 15 lat, długość 9,13 m, silnik pomocniczy 9,5 KM.

W swój wokółziemski rejs, spełnienie młodzieńczych marzeń, wyruszył 15 kwietnia 2008 roku z Vancouver. Cel rejsu – opłynąć świat, w miarę szybko, postoje w portach ok.10 dniowe, jedynie w Południowej Afryce dłuższy postój poświęcony na zwiedzanie. Stara się pływać, jak sam to określa, w „regatowym tempie”, uważając że zwiedzać świat lepiej samolotem. Wcześniej wielokrotnie brał udział w regatach morskich. Pętlę wokółziemską zamknął po 10,5 miesiącach żeglugi na trasie Honolulu – Honolulu.

Płynął nie dla rekordów, jednak mówi o rekordowym tygodniu gdy na trasie Panama – Hawaje zanotował 82 Mm w ciągu 10 godzin, dobowy przelot 172 Mm, 653 Mm w ciągu 4 dni, zamykając wreszcie tydzień dystansem 1084 Mm. Rejs zakończył 16 maja 2009 roku w macierzystej przystani w Vancouver.

Trasa rejsu Andrzeja Lepiarczyka przypadkowo przecięła się z trasą Nataszy Caban – do spotkania doszło w australijskim Darwin.

III Nagrodę Honorową „Rejs Roku 2009”

Marta Szilajtis-Obiegło s/y „Mantra Ania”

Marta Szilajtis-Obiegło, najmłodsza Polka (23 lata) i jedna z najmłodszych kobiet na świecie, które mają w dorobku samotny rejs dookoła świata. Płynęła na 8,5 metrowym jachcie „Mantra Ania” (bliźniacza jednostka „Mantry Asi” Joanny Pajkowskiej).

Rejs rozpoczął się w Puerto la Cruz w Wenezueli 5 maja 2008 r. Przez Panamę, Galapagos, wyspy Oceanii, Australię, Mauritius prowadził do Południowej Afryki.

Właśnie u afrykańskich wybrzeży doszło do najbardziej dramatycznego incydentu w czasie rejsu. W warunkach psującej się pogody, „Mantra Ania” kotwiczyła w rejonie Kenton on Sea. Jacht po zerwaniu kotwicy znalazł się na mieliźnie i został odholowany do Port Elizabeth. Marta wyszła z wypadku bez szwanku, uszkodzenia jachtu nie były znaczące. Marta postanowiła powtórzyć feralny odcinek i zawróciła do Durban, by ponownie przepłynąć wzdłuż wschodnich wybrzeży Afryki, tym razem bez awarii.

Kolejne punkty rejsu - Jamestown na Świętej Helenie, Fortaleza w Brazylii, wreszcie powrót 20 kwietnia 2009 roku, po 358 dniach, do wenezuelskiego Puerto la Cruz.

W sumie pokonany dystans ponad 25 tys. Mm, 19 portów w 11 krajach.

Honorowe wyróżnienia „Rejs Roku 2009”

Kpt. Maciej Krzeptowski, poprowadzenie wyprawy „Islandia 2009” na jachcie „Stary”.

Rejs zorganizowano w 50-tą rocznicę wyprawy „Witezia II” – pierwszego polskiego rejsu do Islandii. W wyprawie brało udział 42 żeglarzy (5 zmian załogi), w tym 31 uczniów zachodniopomorskich szkół.

Podczas rejsu „Stary” odwiedził 29 portów w 6 krajach, pozostawiając za rufą 3740 Mm. Rejs rozpoczął się 31 maja 2009 r. w Szczecinie , do którego „Stary” powrócił 1 sierpnia. Jacht opłynął Islandię, przekraczając północne koło polarne. Bogaty program edukacyjny – m.in. wmurowanie tablicy upamiętniającej rejs „Witezia II”, uczczenie pamięci polskich rybaków z „Brdy” którzy zginęli w duńskim Hanstholm i marynarzy statku „Wigry” pochowanych podczas II wojny światowej w Reykjaviku.

Kpt. Michał May-Majewski, poprowadzenie arktycznej wyprawy na 10-metrowym jachcie „Maytur”. Trasa: Floro (Norwegia), Lofoty, Svalbard, Jan Mayen, Islandia, wyspy Owcze,

Egersund (Norwegia). Podczas rejsu rozpoczętego 21 lipca, zakończonego 29 sierpnia 2009 r. „Maytur” z 4-osobową załogą przełynął 3169 Mm, większość w trudnych warunkach północnej żeglugi.

Kpt. Magda Makowska, udział w Tall Ships’ Races na trasie Gdynia, Sankt Petersburg, Kotka, Helsinki, Tallin, Turku, Nagu, dookoła Gotlandii, Kłajpeda, Hel, Gdynia. Część trasy w warunkach regatowych. Przez pokład jachtu na kolejnych przewinęło się 19 żeglarzy. Załoga „Sharki” wyróżniona została: „Friendship Trophy” – prestiżową nagrodą przyznawaną na zasadzie plebiscytu jachtowi, którego załoga w opinii kapitanów, w największym stopniu przyczyniła się do budowania przyjaźni i zrozumienia między narodami, oraz Communication Prize – nagrodą przyznawaną za szczególny wkład w komunikację na morzu.

Kpt. Ireneusz Zubko, udział na jachcie „Fazisi” w regatach Tall Ships Race Atlantic Challenge na trasie z Charleston do Bostonu. Na mecie „Fazisi” zameldował się jako pierwszy jacht, wyprzedzając kolejny o 12 godzin. Młoda 18-osobowa załoga reprezentowała Kanadyjski Klub Żeglarski Zawisza Czarny z Hamilton.

Nagroda Specjalna Polskiego Związku Żeglarskiego

Jacht Klub AZS Wrocław – za aktywność i pomysłowość w organizowaniu kolejnych przedsięwzięć żeglarskich. Rok 2009 żeglarze wrocławscy zaakcentowali 5-miesięczną, 9 etapową wyprawę s/y „Panorama” na północ. Podczas rejsu jacht dotarł m.in. do Islandii, Grenlandii, Archangielska, Wysp Sołowieckich, poprzez Kanał Białomorski wrócił na Bałtyk, kończąc wyprawę w Szczecinie po przełynięciu 9286 Mm. Koordynatorem wyprawy i kapitanem na przejściu Kanału Białomorskiego był Remigiusz Trzaska.

Nagroda prezydenta Gdańska „Bursztynowa Róża Wiatrów”

Joseph Conrad Yacht Club z Chicago – za zasługi w popularyzacji żeglarstwa morskiego i integrującą rolę w środowisku polonii amerykańskiej. Klub w 2009 roku obchodził czterdziestolecie swego istnienia, zyskując pozycję znaczącej polonijnej organizacji żeglarskiej. Działacze JCYC wielokrotnie wspierali polskie wyprawy żeglarskie docierające na kontynent amerykański.

Nagroda Grotmaszta Bractwa Kaphornowców

kpt. Michał May-Majewski – za wykazanie wysokich walorów żeglarskich w czasie 40 dniowego arktycznego rejsu jachtu „Maytur”

Nagroda magazynu sportów wodnych „ŻAGLE”

Andrzej Czapiewski, za transatlantycki rejs samotny na 8,5 metrowym balastowo-mieczowym jachcie „Island Lady”, prowadzący z Ponta Gorda na Florydzie, poprzez Bermudy, Wyspy Azorskie i Gibraltar do portu Muter w Chorwacji. Podczas rejsu odbytego między 18 maja a 14 października 2009 roku, „Island Lady” przełynęła 6088 Mm.